

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»

Лектор курсу			Стецюк Петро Антонович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту		Контактна інформація лектора (e-mail), посилання в GWE		e-mail: p.stetsyuk@duikt.edu.ua код курсу в GWE:	
Галузь знань			D Бізнес, адміністрування та право		Освітній рівень		доктор філософії	
Спеціальність			D3 Менеджмент		Семестр			
Освітньо-наукова програма			«Менеджмент»		Тип дисципліни		вибіркова	
					Вид контролю		залік	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	3	90	18		18			54

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Основи наукових досліджень та організації науки. Філософія управління
Освітні компоненти для яких є базовою	Інноваційні технології у менеджменті та підприємстві. Креативний менеджмент

Мета курсу:	підготовка фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування на основі створення нових цілісних знань та/або професійної практики
--------------------	--

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції (СК)
<p>ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p>	<p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.</p> <p>СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p>СК05. Здатність до широкого застосування інновацій, інформаційно-комунікаційних технологій та процедур й інструментів у менеджменті, налагодження співпраці із науковими партнерами, асоціаціями, державними та європейськими й міжнародними інституціями, навички інноваційних управлінських технологій та управління людськими ресурсами, управління процесами інноваційного розвитку.</p>

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)
<p>РН01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.</p> <p>РН03. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p> <p>РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.</p>

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ			
Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ			
<p>Тема 1. Методологічні основи організаційно-економічного прогнозування. Знати: сутність економічного прогнозування; принципи, функції та завдання прогнозування; класифікацію прогнозів і методів прогнозування; основні вимоги до побудови прогнозних моделей. Вміти: обґрунтовувати доцільність використання прогнозування в управлінських рішеннях; правильно обирати тип прогнозу залежно від цілей дослідження; формулювати вимоги до прогнозної моделі з позицій наукової коректності. Формування компетенцій: ЗК01, ЗК02, ЗК04, СК1 Результати навчання: ПРН01, ПРН03 Рекомендовані джерела: 1,4, 5, 8, 9, 10</p>	Лекція 1	5	Пояснювально-ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація.
	Практичне заняття 1		Обговорення та аналіз мікрокейсів щодо використання прогнозування для ухвалення окремих управлінських рішень
<p>Тема 2. Методи та моделі прогнозування одновимірних процесів. Знати: відмінності між якісними та кількісними методами прогнозування; сутність методу екстраполяції; теоретичні основи моделей авторегресії та ковзного середнього. Вміти: застосовувати методи екстраполяції до часових рядів; будувати та інтерпретувати AR та MA-моделі; оцінювати доцільність використання одновимірних моделей у практиці підприємств. Формування компетенцій: ЗК01, ЗК02, СК01, СК05 Результати навчання: ПРН01, ПРН03 Рекомендовані джерела: 3, 7, 8, 9, 10, 11</p>	Лекція 2	5	Лекція з використанням кейс-методу
	Практичне заняття 2		Практичне завдання «Оцінка доцільності використання одновимірних моделей у практиці підприємств»
	Практичне заняття 3		Розробка та інтерпретування базових моделей часових рядів за індивідуальними завданнями
<p>Тема 3. Методи експертних оцінок. Знати: сутність та сферу застосування експертних методів прогнозування; принципи формування експертних систем; етапи</p>	Лекція 3	5	Лекція з використанням кейс-методу

<p>проведення колективних експертних оцінок; статистичні методи обробки експертної інформації.</p> <p>Вміти: організувати процес експертного опитування; формувати групи експертів і критерії оцінювання; здійснювати кількісну обробку якісних експертних даних; критично оцінювати суб'єктивність експертних прогнозів.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК01, ЗК02, ЗК04, СК01, СК04</p> <p>Результати навчання: ПРН01, ПРН04</p> <p>Рекомендовані джерела: 5, 8, 9, 10</p>	Практичне заняття 4		Обговорення та аналіз мікрокейсів «Організація процесу експертного опитування, оцінювання та узагальнення його результатів». Розробка анкети для проведення опитування
<p>Тема 4. Методи прогнозування багатомірних процесів.</p> <p>Знати: теоретичні засади регресійного аналізу; переваги та обмеження регресійних моделей; види трендів та кривих зростання; методи аналізу кореляційних зв'язків.</p> <p>Вміти: будувати багатофакторні регресійні моделі; аналізувати взаємозв'язки між економічними змінними; інтерпретувати результати кореляційно-регресійного аналізу; використовувати багатовимірні моделі для управлінських прогнозів.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК01, ЗК02, ЗК04, СК01, СК05</p> <p>Результати навчання: ПРН01, ПРН03</p> <p>Рекомендовані джерела: 4, 7, 10, 9, 8, 11</p>	Лекція 4	5	Лекція-візуалізація
	Практичне заняття 5		Практичне завдання побудувати багатофакторну регресійну модель для вирішення конкретних аналітичних завдань дисертаційного дослідження
РОЗДІЛ 2. ПРОГНОЗУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ОБ'ЄКТІВ			
<p>Тема 5. Моделі прогнозування інвестиційної та фінансової діяльності підприємства.</p> <p>Знати: зміст і структуру комплексних систем довгострокового прогнозування; систему прогнозів і програм організаційно-економічного розвитку; специфіку фінансових та інвестиційних прогнозів.</p> <p>Вміти: проектувати системи прогнозування розвитку підприємства; будувати моделі прогнозування інвестиційних та фінансових процесів; використовувати прогнозні результати для стратегічного управління.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК01, ЗК04, СК01, СК04, СК05</p> <p>Результати навчання: ПРН03, ПРН04</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 4, 6</p>	Лекція 5	5	Лекція з використанням кейс-методу
	Практичне заняття 6		Практичне завдання з проведення фінансово-економічного аналізу об'єктів дисертаційного дослідження та прогнозу його тренду
	Практичне заняття 7		Практичне завдання з оцінки альтернативних інвестиційних проектів та вибору кращого з них
<p>Тема 6. Оцінювання якості та точності прогнозів.</p> <p>Знати: критерії оцінки якості прогнозів; основні міри точності прогнозування; сутність коефіцієнта невідповідності.</p> <p>Вміти: оцінювати точність і надійність прогнозних моделей; порівнювати альтернативні прогнози; робити науково обгрунтовані висновки щодо якості прогнозів.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК01, ЗК02, ЗК04, СК01, СК05</p> <p>Результати навчання: ПРН01, ПРН03</p> <p>Рекомендовані джерела: 7, 8, 9, 11</p>	Лекція 6	5	Проблемно-орієнтована лекція
	Практичне заняття 8		Обговорення та аналіз мікрокейсів «Оцінка якості та точності прогнозів розвитку економічних процесів»

<p>Тема 7. Пакети програм із прогнозування. Знати: призначення та функції програмних пакетів прогнозування; структуру та можливості сучасних статистичних систем; особливості пакета <i>Statistica</i>. Вміти: застосовувати програмні пакети для прогнозних розрахунків; інтерпретувати результати комп'ютерного моделювання; інтегрувати програмні інструменти у власні наукові PhD-дослідження. Формування компетенцій: ЗК02, ЗК04, СК01, СК05 Результати навчання: ПРН01, ПРН03 Рекомендовані джерела: 7, 8</p>	Лекція 7	5	Проблемно-орієнтована лекція
Практичне заняття 9	Аналіз кейсів використання програмних пакетів прогнозування в менеджменті підприємства		
Практичне заняття 10	Практичне завдання на використання пакета <i>Statistica</i>		
<p>Тема 1. Методологічні основи організаційно-економічного прогнозування. Тема 2. Методи та моделі прогнозування одновимірних процесів. Тема 3. Методи експертних оцінок. Тема 4. Методи прогнозування багатомірних процесів. Тема 5. Моделі прогнозування інвестиційної та фінансової діяльності підприємства. Тема 6. Оцінювання якості та точності прогнозів. Тема 7. Пакети програм із прогнозування..</p>	Самостійна робота	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економічне прогнозування, його суть та роль в управлінні та плануванні. 2. Основні принципи, функції та завдання прогнозування. 3. Класифікація прогнозів та методів прогнозування. 4. Вимоги до прогнозної моделі 5. Якісні та кількісні методи прогнозування 6. Характеристика методу прогнозування – екстраполяція. 7. Моделі авторегресії та ковзного середнього різних порядків 8. Загальна характеристика методу експертних оцінок. 9. Принципи формування експертних систем прогнозування. 10. Етапи проведення колективної експертної оцінки. 11. Статистичні методи обробки експертних оцінок і якісної інформації. 12. Регресійні моделі, їх позитивні якості та недоліки 13. Криві зростання (тренди). Види трендів. 14. Методи виміру на основі кореляційного зв'язку. 15. Комплексні системи довгострокового прогнозування: зміст, основні етапи проектування. 16. Система прогнозів і програм організаційно-економічного розвитку. 17. Особливості побудови моделей прогнозування інвестиційних та фінансових процесів на підприємствах 18. Критерії оцінки якості прогнозу 19. Коефіцієнт невідповідності 20. Призначення та функції пакетів прогнозування 21. Структура пакетів, можливості пакетів, інтерфейс.
Орієнтовний перелік курсів для отримання додаткових балів або зарахування замість практичних робіт / самостійної роботи			
Тема 1. Методологічні основи організаційно-економічного прогнозування	Освітній курс	до 5	Business Analytics Using Forecasting – <i>FutureLearn</i> https://www.futurelearn.com/courses/business-analytics-forecasting
Тема 2. Методи та моделі прогнозування одновимірних процесів	Освітній курс	до 5	Excel Time Series Models for Business Forecasting – <i>Coursera</i>

Тема 4. Методи прогнозування багатомірних процесів	Освітній курс	до 5	https://www.coursera.org/learn/excel-business-forecasting-time-series Master Time Series Analysis and Forecasting with Python – <i>Udemy</i> https://www.udemy.com/course/forecasting-python/
Тема 5. Моделі прогнозування інвестиційної та фінансової діяльності підприємства	Освітній курс	до 5	Forecasting in Business and Economics — Deakin University (через Class Central) https://www.classcentral.com/course/forecasting-in-business-and-economics-180300

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт: Microsoft Excel – прогнозування одновимірних та багатомірних процесів, проведення експертних оцінок;
Microsoft PowerPoint – аналітика та візуалізація даних;
Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
Система дистанційного навчання і контролю Classroom – <https://classroom.google.com/c/NzIzOTM0MDM5MTg2?cjc=4ibgw5j>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Стецюк П.А., Сорока А.М. Формування фінансової моделі інноваційної діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2025. № 72. С. 1-8. DOI: 10.32782/2524-0072/2025-72-122.
2. Стецюк П.А., Сорока А.М., Іванишина О.П. Фінансова політика забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Via Economica*. 2024. №4. С. 241-245. DOI: 10.32782/2786-8559/2024-4-34.
3. Стецюк П. А. Методичний інструментарій формування інвестиційної стратегії підприємства. *Науковий вісник національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць*. 2024. № 3–4. DOI: 10.31767/nasoa.3-4-2024.15.
4. Стецюк П.А., Гудзь О.Є. Концептуальні засади формування системи управління фінансовими ресурсами підприємств. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2021. № 1(32). С. 330-340. DOI: 10.18371/fcaptr.v1i32.200530.
5. Стецюк, П.А., Луцевська О. В. Організація та реалізація системи планування діяльності підприємства. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2020. № 3(33). С. 26-31. DOI: 10.31673/2415-8089.2020.033237.
6. Стецюк, П.А., Федюнін С. А. Методичний інструментарій оцінки та прогнозування інвестиційного ринку. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2020, № 4(34)).С. 36-42. DOI: 10.31673/2415-8089.2020.043642.
7. Азарова, А. О. Економетрія. Конспект лекцій: конспект лекцій [Електронний ресурс] / Азарова А. О. – Вінниця: ВНТУ, 2024. – 60 с. – Url: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2025/Azarova_lektsii_2024_60.pdf.
8. Галушак М. П., Галушак О. Я., Кужда Т. І. Прогнозування соціально-економічних процесів: навчальний посібник для економічних спеціальностей. – Тернопіль: ФОП Паляниця, 2021. – 160 с. – Url: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/36761/1/Посібник_Прогноз.pdf.
9. Лозовська Л.І., Бандоріна Л.М., Савчук Л.М., Удачина К.О. Прогнозування соціально-економічних процесів: навчальний посібник. Дніпро: УДУНТ, 2022. 146 с. – Url: <https://crust.ust.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0f95cacf-be8e-411a-90aa-2bddc3303f86/content>.
10. Прогнозування соціально-економічних процесів: конспект лекцій / уклад.: О. В. Шибаніна та ін. Миколаїв: МНАУ, 2022. 95 с. – Url: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12010/1/prognozuvannya-socialno-ekonomichnih-procesiv-konspekt.pdf>.
11. Скорук О. В. Оптимізаційні методи і моделі: навчальний посібник. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 273 с. – Url: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/22437/1/ОММ_posib.pdf.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.

- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Здобувач має право замінити практичне завдання / самостійну роботу проходженням онлайн-курсу з відповідної теми. Здобувач може обрати один курс зі списку рекомендованих або узгодити інший з викладачем.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів.
- Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Практичні роботи:	До 2 балів за заняття:
	• вчасність виконання	0 – 0,5 балів
	• логічна структура та оформлення	0 – 0,5 балів
	• зміст, відповідність темі, правильність виконання	0 – 1 балів
	Самостійна робота (індивідуальне завдання):	До 10 балів:
	• вчасність виконання	0 – 1 балів
	• відповідність темі	0 – 1 балів
	• логічна структура та оформлення	0 – 1 балів
	• робота з актуальними джерелами	0 – 1 балів
	• творчий підхід та креативність	0 – 1 балів
	• зміст роботи	0 – 3 балів
	Модульний контроль:	До 5 балів:
	- здобувач має обмежене знання матеріалу, часто не може відповісти на питання або навести приклади	1 бал
	- здобувач має базові знання матеріалу, але не може продемонструвати поглиблене розуміння теми	2 бали
- здобувач знає матеріал, відповідає на більшість запитань, але іноді потребує додаткових роз'яснень	3 бали	
- здобувач має хороше розуміння теми, дає логічні та обґрунтовані відповіді на більшість питань	4 бали	
- здобувач демонструє глибоке розуміння матеріалу, аналізує ситуації з різних точок зору, наводить релевантні приклади та аргументи	5 балів	
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт за тематикою дисципліни	до 10 балів
	Проходження онлайн-курсу за тематикою дисципліни на відкритих освітніх платформах (Coursera, EdX, Prometheus, Udemy тощо) з подальшим підтвердженням сертифікатом	до 5 балів
При сумі балів за поточне оцінювання 0-20 балів здобувач не допускається до іспиту		
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Іспит проходить в усній формі	0 – 40 балів

ІСПИТ		
бали	Критерії оцінювання	
35-40	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни.	
28-34	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни.	
20-27	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними.	
13-19	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усунути за допомогою викладача.	
7-12	Здобувач має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни.	
1-6	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	
0	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.	

Підсумкова оцінка формується як сума балів за поточне оцінювання (0-60 балів) та оцінки на іспиті (0-40 балів)

Бали	Рівень компетентності	Оцінка /запис в екзаменаційній відомості
90-100	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно (A)
82-89	Достатній Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре (B)
75-81	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре (C)
67-74	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно (D)
60-66	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно (E)
35-59	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання (FX)
1-34	Незадовільний Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням (F)